Met veel genoegen maak ik melding van het feit dat de partijraad van de KVP op 3 oktober 1980 unaniem heeft besloten tot opheffing van de Katholieke Volkspartij en tot het aangaan van een fusie met de ARP en de CHU in het CDA op 11 oktober 1980.

Allereerst wil ik op dit CDA-congres mijn dank uitspreken aan alle leden en kaderleden van de Katholieke Volkspartij die zich waar dan ook en wanneer dan ook voor het goed functioneren van de partij hebben ingezet, zich daarbij offers hebben getroost en veel teleurstellingen hebben moeten ervaren.

Zij hebben op hun plaats en op hun wijze bijgedragen aan de vele bergen werk die de Katholieke Volkspartij in haar geschiedenis samen met anderen heeft verzet. Daardoor hebben zij mede vorm gegeven aan de inrichting van onze samenleving.

Ook breng ik heel graag dank aan de vertegenwoordigers van de Anti Revolutionaire partij, de Christelijk Historische Unie en de rechtstreekse leden voor de samenwerking die sinds 1968 allengst meer gestalte heeft gekregen en heeft kunnen leiden via een federatieve band tot de fusie van vandaag. Niemand zal het mij kwalijk nemen wanneer ik een speciaal woord van dank richt tot mijn collega voorzitters met wie ik in het afgelopen jaar heel intensief heb mogen samenwerken.

Op het bureau van de Katholieke Volkspartij zijn op dit moment nog geen meldingen binnengekomen van leden die niet met ons wensen mee te gaan naar het CDA. Daarover verheugen wij ons zeer. Van deze gelegenheid maak ik overigens gaarne gebruik om het beroep dat mijn collega De Boer van de ARP heeft gedaan op die leden van zijn partij die nog niet hebben kunnen besluiten om mee te gaan naar het CDA van harte te onderschrijven.

Ook ik reik hen de hand en vraag ze vriendelijk maar niet minder dringend met ons mee te gaan. Wij hebben de inbreng in het CDA van alle leden van de ARP de CHU de KVP en van alle rechtstreekse leden bijzonder hard nodig.

Gelet op het feit dat wij het met elkaar eens zijn geworden over de grondslag alsmede over het functioneren van die grondslag zowel binnen de partij als in onze politieke activiteiten en we er bovendien in zijn geslaagd om in de nota van uitgangspunten op ons politiek beleid voor de tachtiger jaren neer te leggen twijfel ik er niet aan of wij zullen ook in de toekomst in een open overleg waarin een ieder het beste inbrengt en waarin de bereidheid aanwezig is elkaar aan te vullen en te corrigeren in slagen tot een goed en waarachtig CDA-beleid te komen.

Het is onmiskenbaar dat er verschillen zijn in denk-, leef- en cultuurpatronen die aanleiding kunnen en zullen zijn voor het ontstaan en bestaan van spanningsvelden. Dat is op zich niet ongezond. Zo'n situatie kan zelfs leiden tot intense en intensieve discussie over belangrijke zaken. Dat soort discussies past bovendien in een partij die ook intern democratisch wil functioneren. Een belangrijke voorwaarde acht ik wel dat dat soort discussies intern wordt gevoerd en niet via de publiciteit.

Een belangrijke opdracht voor allen die in het CDA gaan functioneren is voorts er voor te zorgen dat het CDA de mogelijkheid biedt voor het zich kunnen herkennen. Dat zal veel stuurmanskunst en wijsheid

vragen. Gelet op de inhoud van de samenwerking in de achter ons liggende jaren twijfelen wij er niet aan of het CDA zal die belangrijke opdracht kunnen vervullen.

Van de gelegenheid van dit congres wil ik graag gebruik maken om nog eens een keer te zeggen dat het CDA voor de Katholieke Volkspartij niet een nooduitgang is geweest. Juist in deze dagen zijn soort gelijke opmerkingen nog wel eens gemaakt. Die opmerkingen doen érnstig te kort aan de intensies waarmee de Katholieke Volkspartij aan het proces van samenwerking met de ARP en de CHU is begonnen. Die opmerkingen zijn ook historisch onjuist.

Immers voor er sprake was van de oprichting van de ARP en voor er sprake was van een organisatorisch verband van katholieken op politiek gebied legde een van de grondleggers van de Katholieke Politieke partijcombinatie, dr. Herman Schaepman, bij dr. Abraham Kuyper voorstellen op tafel om tot een christelijke volkspartij in Nederland te komen.

Ook in 1945, in 1952, in 1963 en 1965 werd binnen de katholieke volkspartij gesproken of de wenselijkheid en de mogelijkheid om tot een christen democratische politieke partij-formatie in Nederland te komen. In al deze gevallen werd de wenselijkheid uitgesproken maar werden de mogelijkheden nog niet reëel aanwezig geacht. De eerste gesprekken konden pas starten in 1967.

Ik voeg hier onmiddellijk aan toe dat initiatieven daartoe bepaald niet alleen van de kant van de KVP zijn gekomen. In laatst genoemd jaar mocht worden vastgesteld dat de verhouding tussen de reformatorische en de katholieke christenen in

Nederland zeer aanzienlijk verbeterd waren, terwijl er bovendien sprake was van bijzonder goede ervaringen in de samenwerking met ARP en CHU op Europees en internationaal niveau.

Intussen staan de christen democraten in Nederland voor bijzonder grote opgaven. Er zullen moed en karakter nodig zijn terwijl een maximale dienstbaarheid niet gemist kan worden, is dit allemaal wel nodig om de geloofwaardigheid van de politiek en de politici op peil te houden? deze eigenschappen zullen met name nodig zijn voor christen democratische politici. Met name van christen democraten in de politiek verwachten de mensen heel erg veel. Uitgerekend wij zullen in staat moeten zijn een handreiking te bieden aan de zwakkeren in de samenleving zowel hier als elders.

Heel speciaal zij verwachten van ons het bieden van een perspectief op een menswaardiger en gelukkiger leven.

Het zal de christen democraten in de eerst komende jaren, uitgaande van onze opvattingen over normen en waarden in het leven, in het bijzonder moeten gaan om het doortrekken van de lijnen van democratisering, van de sociale ontwikkelingen, in de ontwikkelingssamenwerking, op het terrein van de Europese samenwerking, met betrekking tot de mensenrechten en het handhaven van de plaats en de positie van het bijzonder onderwijs.

Wij leggen in deze tijd de grondslagen voor het huis van de toekomst waarin de jeugd van nu zal moeten leven. Voor die geweldige opdracht wensen wij u allereerst zegen toe alsmede veel sterkte en wijsheid, succes en voldoening.